

C. kr. pošti!
Nedostavljene številke je poslati administraciji „Eisenbahner“
Dunaj V. Bräuhausgasse 84.

ŽELEZNIČAR

GLASILO SLOVENSkih ŽELEZNIŠKIH NASTAVLJENCEV

UREDNIŠTVO
se nahaja v Trstu ul. Madonnina 15.
Telefon 1570.
UPRAVNIŠTVO
Dunaj V. — Bräuhausgasse 84.

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca.
Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina:
za celo leto 4:40 K
za pol leta 2:20 K
za četrlet 1:10 K
Posamezna številka 18 vin.

Štev. 15.

V Trstu, 1. avgusta 1914.

Leto VII.

Važno za železničarje.

Z ozirom na sedanji položaj ne bo odveč, če objavimo nekatere določbe, ki se tičejo železničarjev v slučaju mobilizacije. Priporočamo železničarjem, da se dobro seznanijo z nastopnimi vrstami. Ob tej priliki ponovno objavljamo okrožnico južne železnice, ki smo jo objavili v 8. številki z dne 15. aprila t. l. in to z ozirom na člane, ki so od tedaj pristopili.

Vzdrževalni prispevek za družine vpoklicanih.

Družine vpoklicanih imajo pravico do vzdrževalnega prispevka.

Vpoklicani mora biti avstrijski državljan. Za agrske vpoklicane ne velja zakon.

Pri tem je vseeno, če je dotični vpoklican k pravi bojni službi ali v črno vojsko. Vzdrževalni prispevek se izplačuje v obeh slučajih.

K družini pripadajočim se smatra: v vsakem slučaju ženo in otroke, nadalje stariše, deda in babico, tasta in taščo, očima in mačeho, brate in sestre ter nezakonske otroke.

Pravico do vzdrževalnega prispevka pa imajo samo tisti, ki so bili bistveno odvisni od delovnih dohodkov vpoklicanega.

Vzdrževalni prispevek se ne izplačuje, dokler dobiva vpoklicani plačo ali mezdo, ali pa če je v tako dobrih premoženjskih in pridobninskih razmerah, da oskrbovanje svojcev vsled vpoklicanja ni v nevarnosti. O tem razmerju se poizveduje.

Če se med službovanjem vpoklicanega izpremenijo razmere svojca, ali ko vpoklicani več ne dobiva plače ali mezde, lahko dotični ponovno vloži tozadevno prošnjo.

Vzdrževalni prispevek sestoji za vsakega posameznega upravičenca:

1. iz dnevne vzdrževalne pristojbine in
2. iz dnevnega prispevka stanarini.

Samo tisti ne dobi prispevka stanarini, ki stanuje v lastni hiši, ali v hiši, ki je last vpoklicanega ali pa v kakšnem javnem zavodu (n. pr. v ubožnici).

Kot vzdrževalno pristojbino določa zakon za vsakega posameznega upravičenca za vsak dan znesek, ki je določen za »vojaško prehodno oskrbo na glavo in dan«. Ta znesek vsakoletno določa vojno ministrstvo. Za leto 1914 znaša ta znesek glasom naredbenega lista za vojno z dne 24. januarja 1914 za 88 vinarjev, za ostalo Nižjo Avstrijo 81 vinarjev. V vseh drugih mestih in deželah je nekaj manjši, samo na Tirolskem in Predarlskem je višji.

Prispevek stanarini, ki pride še zraven vzdrževalnega prispevka, znaša polovico istega.

Otroci pod osmim letom dobe samo polovico vzdrževalnega prispevka in prispevka stanarini.

Pri tem je vseeno, so-li vsi upravičenci ali pa le en del njih stanovali z vpoklicanim v enem stanovanju.

Skupni vzdrževalni prispevek (obstoječ iz vzdrževalnega prispevka in prispevka stanarini), znaša glasom okrožne naredbe z dne 12. januarja 1914 za »vojaško prehodno oskrbo« določene zneske za vsako osebo stanujočo

	V starosti nad 8 let: kron	V starosti pod 8 let: vinarjev
v Inomostu	1:50	75
v ostali Tirolski in Predarelski	1:35	65
na Dunaju	1:32	66
v ostali Nižji Avstriji	1:21 ¹ / ₂	60 ³ / ₄
v Lincu	1:32	66
v ostali Gorenji Avstriji	1:14	57
v Trstu	1:30 ¹ / ₂	65 ¹ / ₄
v ostali Primorski	1:20	60
v Brnu	1:27 ¹ / ₂	63 ³ / ₄
v ostali Moravski	1:20	60
v Celovcu	1:27 ¹ / ₂	63 ³ / ₄
v ostali Koroški	1:18 ¹ / ₂	59 ¹ / ₄
v Lvovu	1:26	63
v Krakovu	1:20	60
v ostali Galiciji	—85 ¹ / ₂	42 ³ / ₄
v Gradcu	1:24 ¹ / ₂	62 ¹ / ₄
v Solnogradu, mesto in dežela	1:23	61 ¹ / ₂
v Opavi	1:23	61 ¹ / ₂
v ostali Šleziji	1:14	57
v Pragi	1:20	60
v ostali Češki	1:27 ¹ / ₂	63 ³ / ₄
v Zadru	1:20	60
v ostali Dalmaciji	1:10 ¹ / ₂	55 ¹ / ₄
v Ljubljani	1:14	57
v ostali Kranjski	1:05	52 ¹ / ₂
v Črnovcih	1:12 ¹ / ₂	56 ¹ / ₄
v ostali Bukovini	—91 ¹ / ₂	45 ³ / ₄

V inozemstvu bivajoči upravičenci (samo žena in otroci) dobivajo po 1 krono 20 vinarjev, otroci pod osmim letom 6 vinarjev.

Vzdrževalni prispevek za vse svojce skupaj pa ne sme presežati povprečnega dnevnega zaslužka vpoklicanega.

Če vpoklicani pobegne ali pa ga vojaško sodišče obsodi v težko ječo ali zapor, se od dneva bega ali pravomočnosti sodbe ustavi izplačevanje vzdrževalnih prispevkov.

Vzdrževalni prispevek prične z dnem, ko vzdrževalec družine vsled vpoklicanja ne more več vršiti svojega navadnega posla in traja do dne povratka na bivališče. Vračuna se torej tudi doba potovanja in ravnatoko čas bivanja v kakem zdravilnem zavodu ali oskrbovališču.

Če je vpoklicani ubit v boju ali pa se ga po boju pogreša, ali če umre vsled poškodbe ali bolezni vsled vojaške službe, pritiče upravičencem do vzdrževalnega prispevka le-ta še šest mesecev po smrti ali od dneva, ko se ga pogreša, tudi če se vojna konča tekom teh šestih mesecev. Po teh šestih mesecih obstoji le še pravica na takozvano vojaško oskrbo.

Vzdrževalni prispevek lahko zahteva v poklicani, ali pa njegovi svojci, katerim pritiče.

Upravičenost se naznani pri občini, kjer stanuje upravičenec.

Prošnjo se lahko napravi ustmeno ali pisмено. Pismente prošnje so kolka proste in če se jih pošlje po pošti, so tudi poštnine proste. V tem slučaju pa se mora zapisati na ovitek: »Se tiče pravice do vzdrževalnega prispevka. Po § 12. zakona z dne 26. decembra 1912. drž. zak. 237, poštnine prosto.«

(Zbirka okrožnic južne železnice.)

572.

Št. 12.063/A.

Pcnovni sprejem delavcev, ki so bili poklicani v vojaško službo.

Vsem gospodom načelnikom službenih oddelkov, obratnih inšpektoratov in lokalnim načelnikom avstrijskih prog južne železnice s stranskimi programi vred.

V interesu enotnega postopanja pri zopetnem sprejemu delavcev, ki so bili poklicani v vojaško službo, se odreja sledeče:

I.

Delavce, ki so bili vsled odhoda k vojaški službi izločeni iz družabne službe in nadalje tekom 30 dni po odpustu v civilno razmerje pri službenem mestu, kjer so bili v uporabi pred svojim odhodom, če vprašajo za delo, naj se v slučaju potrebe sprejme pred drugimi enako kvalificiranimi prosilci pod predpogojem, da je dognana njih fizična sposobnost na novo po železniško-zdravniški preiskavi.

Za sprejem takih delavcev veljajo v ostalem določbe, izdane za novo sprejemanje delavcev; čas, ki so ga dovršili v družbani službi pred odhodom v vojaško prezenčno službo, se jim ne všteva.

II.

Delavce, ki so se izločili iz družabne službe vsled odhoda k vojaškemu izvežbanju glasom njih pridelitve nadomestni rezervi in se tekom treh dni po njih odpustu v civilno razmerje javijo pri službenem mestu, kjer so bili pred svojim odhodom k vojakom v uporabi, naj se pod predpogojem, da je njih fizična sposobnost po železniškem zdravniku dognana, takoj zopet sprejme z istimi prejemki, ki so jih dotičniki dobivali pred svojim odhodom. Pod prej navedenimi pogoji se mora take delavce zopet sprejeti tudi tedaj, če so neposredno po svojem vojaškemu izvežbanju še morali dovršiti orožno vajo.

Zopetni sprejem takih delavcev povzroča glede na pravice do meznega napredovanja in dopusta avtomatično, torej brez posebne prošnje, spregledanje prekinjenja službe vsled odhoda k vojaškemu izvežbovanju, oziroma neposredno nato priklopljene orožne vaje.

O vsakem posameznem slučaju takega zopetnega sprejema mora lokalni načelnik takoj na kratko poročati pristojnemu ravnateljstvu z

navedbo dneva prvega vstopa delavca v družabno službo, dneva odhoda k vojaškemu izvežbanju, dneva odpusta v civilno razmerje in dneva izvršenega javljenja za nastop službe.

Glede na nadaljevanje bolniško-blagajniškega članstva po dovršenem vojaškem izvežbanju zopet sprejetih delavcev so merodajne določbe pravil bolniške blagajne za uslužbence in delavce avstrijskega omrežja c. kr. priv. južnoželezniške družbe.

Za preračunjanje triletne neprekinjene službene dobe, ki je potrebna za sprejem v provizijski sklad za delavce, ostanejo neizpremenjeno v veljavi določbe okrožnice 551 A 1909, k § 2. predpisov, 4. odst. in pa okrožnice 169 A 1910, točka I. a.

III.

Delavce, ki so bili izločeni iz družabne službe vsled izvršitve periodičnih orožnih vaj, je zopet z njih prejšnjimi prejemki sprejeti v službo, če se po svojem povratku tekom treh dni javijo pri svojem službenem mestu za nastop službe.

Zopetni sprejem takih delavcev povzroči glede na pravice do mezdne napredovanja in dopustov ter za vračunanje triletne neprekinjene službene dobe, ki je potrebna za sprejem v provizijski sklad za delavce avtomatično, to je brez da bi bila potrebna posebna prošnja, spregledanje prekinjenja službenega časa vsled orožnih vaj.

Glede na obdržanje bolniškoblajniškega članstva po dovršenih orožnih vajah so merodajne določbe pravil bolniške blagajne za uslužbence in delavce c. kr. priv. južnoželezniške družbe.

K orožnim vajam odišlim delavcem, ki so člani provizijskega zavoda za delavce, ostane njih članstvo v provizijskem zavodu ohranjeno v smislu § 9 (2 a) provizijskih pravil.

IV.

Delavce, ki so v **slučaju mobilizacije** (izpopolnitve na vojno stanje) ali pa vsled izjemnega aktivnega službovanja izločeni iz družabne službe, je po možnosti zopet sprejeti v službo, če se najdalje tekom 30 dni po odpustu v civilno razmerje potegujejo za delo pri službenem mestu, kjer so pred svojim odhodom bili v uporabi in če je po ponovni železniško zdravniški preiskavi dognana njih fizična sposobnost.

Določitev višine dneve takih zopet sprejetih delavcev ter dovolitev spregleda prekinjanja službene dobe vsled vojaške službe glede na pravice do mezdne napredovanja in dopusta ter vračunanja za sprejem v provizijski sklad za delavce potrebne triletne neprekinjene službene dobe, ostane za vsak posamezen slučaj pridržana generalnemu ravnateljstvu.

Če naj se takim članom izpregleda prekinjenje članstva v bolniški blagajni, odloča v vsakem posameznem slučaju odbor bolniške blagajne.

Vprašanje obdržanja članstva v provizijskem zavodu za delavce od strani delavcev, ki so po dovršenem vojaški službi v slučaju mobilizacije (izpopolnitve na vojno stanje) ali pa v slučaju izjemnega aktivnega službovanja zopet sprejeti v družabno službo in so ob svojem odhodu v prej omenjene vojaške službe že bili člani provizijskega zavoda za delavce, je urejeno v § 9 (2) provizijskih pravil.

V.

Zopetni sprejem tistih delavcev, ki se po dovršitvi v odlomkih II, III in IV omenjenih vojaških služb ob kakšnem poznejšem roku kot v prej navedenih odlomkih omenjeno, ali pa pri kakem drugem službenem mestu kot pri onem, kjer so bili prej v uporabi, javijo k delu, se načeloma ne izvrši; s takimi delavci se v slučaju njih sprejema postopa, kakor z novovstopivšimi. V kolikor se more v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih po prošnji, vloženi službenim potom, izpregledati prekinjene službene dobe tudi takim delavcem, ostane pridržano odločitvi generalnega ravnateljstva.

VI.

Glede tistih delavcev, ki so bili v vojaški službi v dobi med 1. oktobrom 1912 in 30. septem-

brom 1913 in se jih je nato zopet sprejelo v družabno službo, veljajo določbe predstojecih odlomkov II do V s sledečimi izpremembami:

a) V odlomku II. navedeno javljenje lokalnega načelnika je glede na tiste delavce, katerim se ni že po njih prošnji podelilo izpregled prekinjenja službenega časa glede na pravice do mezdne napredovanja in dopusta, naj se to javljenje naknadno izvrši.

b) V odlomku IV navedeno spregledanje prekinjenja službene dobe glede na pravice do mezdne napredovanja in dopusta ter vračunanja triletne neprekinjene službene dobe, ki je potrebna za sprejem v provizijski sklad za delavce, se v prej navedeni dobi vsled odhoda k izjemni aktivni službi ali vsled izpopolnitve na vojno stanje izločenim in najdalje tekom 30 dni po njih odsložitvi v civilno razmerje po dognanju njih dobrega zdravstvenega stanja zopet v družabno službo sprejetim delavcem dovoli brez vsake nadaljnje prošnje. O vseh teh delavcih morajo lokalni načelniki takoj javiti v smislu odlomka II. službenim potom generalnemu ravnateljstvu, v kolikor se ni v enem ali drugem slučaju izrecno dovolilo spregledanje prekinjenja službene dobe.

Če pa je v slučaju, navedenim pod b) med odpustom v civilno razmerje in zopetnim sprejemom poteklo več kot 30 dni, se mora generalnemu ravnateljstvu službenim potom poslati posebno prošnjo za spregledanje prekinjenja službene dobe, v kolikor se to ni že storilo.

Instrukcija za postajne predstojnike (oddelek I, števil. 18, kataloga A instrukcij in službenih predpisov prometne službe) naj se na strani 252 a in 252 b (del III, člen 3) po tej okrožnici začasno popravi.

Dunaj, 23. dec. 1913.

Generalni ravnatelj:

Weeber s. r.

Obzor.

Avstrijska vlada je 23. m. m. predložila srbski vladi noto, v kateri je zahtevala zadoščenje za umor prestolonaslednika. Ker srbski odgovor ni zadovoljil avstrijske vlade — po poteku 48 urnega roka — se je še 25. zvečer prekinilo diplomatske zveze med obema državama. Odredilo se je delno mobilizacijo in izjemno stanje.

Dne 28. m. m. je Avstrija napovedala vojno Srbiji.

Po novejših vesteh so se sovražnosti že pričele.

Nobene vrste shodi se sedaj ne morejo vršiti, na kar opozarjamo naše funkcionarje.

Iz personalne komisije južne železnice, sekcija slug.

Poročilo o posvetovanjih personalne komisije, sekcija slug (postajno in progovdrževalno osebje), ki so se vršila dne 27., 28., 29. in 30. aprila 1914.

Navzoči: izvoljeni člani Berger, Wagner, Münster, izmed postaj. osebja: Pfeffer, Luckner, Herzig, izmed progovdrž. osebja, nadalje veččaki Waschenecker, vratar, Fassalter, skladiščni sluga, Pollermann, lampist - klepar in Egger, prožni vravnalec.

Sodr. Pfeffer prosi za temeljitejšo obravnavo utemeljitev v zapisniku, ker drugače generalni ravnatelj nikdar ne zve o njih.

Kot verifikatorje se izvoli Herziga in Wagnerja.

1. točka dnevnega reda: dveletni napredovalni roki do končne plače in določitev končne plače 2000 kron; zastopniki uprave povdarjajo, da se je šele uvedlo dve- in eno- in polletne napredovalne roke. Uprava more iti dalje šele tedaj, če bodo državne železnice v tem prednjačile.

2. točka: nočna službena doklada 1 krono; za ogibne prestavljače, železniške strežaje in čuvaje izjavlja uprava, da je z okrožnico 268 A 1913 že podelila ogibnim prestavljačem tako doklado in da ne more iti preko okvirja državnih železnic.

Član personalne komisije Berger vpraša, zakaj ne dobijo nočne doklade pisarniški sluge na graško - koflaškem kolodvoru, ki tudi opravljajo nočno službo.

Inšpektor Bračič je obljubil preiskavo slučaja.

3. točka: Doklada prožnim obhodnikom naj se zviša na letnih 360 kron ter se naj izpremeni v pavšal. Priznanje iste tudi prožnim vravnalcem.

Uprava odklanja.

4. točka: Podelitev premikalne doklade v znesku mesečnih 24 kron vsemu premikalnemu osebju.

Uprava trdi: Se ne more podeliti, ker še pri državnih železnicah tudi ne obstoji.

Član personalne komisije Wagner izjavlja, da je razširjena vest, da se namerava uvesti premijski sistem kakor na državnih železnicah.

Inšpektor Bračič odgovarja, da južno železniški upravi ni nič znano o kakih uvedbi premij.

5. točka: Podelitev premikalne doklade tistim ogibnim prestavljačem, ki sodelujejo pri premikanju.

Član p. k. Berger izjavlja, da mora ponovno vzdrževati ta petit. Nadalje zahteva za ogibne prestavljače v Spodnjem Dravogradu to doklado.

Član p. k. Münster zahteva to doklado za osebje, zaposleno pri premikanju v Tridentu.

6. točka: Podelitev čevljskega pavšala vsem ogibnim prestavljačem, železniškim strežajem, prožnim vravnalcem in premikalnemu osebju v znesku letnih 50 kron.

Uprava odklanja.

Član p. k. Wagner opisuje postopanje pri razdelitvi prezidavnih remuneracij iz leta 1911 v Matzleinsdorfu in graja izključitev premikačev.

Inšpektor Bračič odgovarja, da so prezidavni računi že zaključeni in da je remuneracija že razdeljena.

7. točka: Podelitev doklade v znesku mesečnih 5 kron tistim bločnim slugam, ki so od 1. januarja 1909 za izpadek akorda dobivali nočno službeno doklado.

8. točka: Ureditev personalne doklade na ta način, da se odstrani vsa oškodovanja in zapostavljanja kakršnekoli vrste za vse v poštev prihajajoče uslužbence. Nadalje naj dobivajo personalno doklado tisti sluge, ki vživajo personalno doklado iz naslova odprave akorda in se jih premesti na take postaje, kjer so uslužbenci, ki vživajo personalno doklado iz istega naslova.

9. točka: Podelitev mestne doklade vsem ogibnim prestavljačem, železniškim strežajem in čuvajem.

Zastopniki uprave izjavljajo, da na posameznih mestih z nočnim prometom že obstoje take doklade in da se preko te mere ne more iti.

Član p. k. Herzig izjavlja med drugim, da ne razume, kako se more danes trditi, da se v bodoče ne bo več podeljevalo takih doklad, ko se mu je šele pred sedmimi tedni reklo na podlagi zapisnikov sej dotičnih ravnateljstev, da si je gospod generalni ravnatelj pridržal podeljevanje doklad tudi v bodoče na posebno strogih mestih.

10. točka: Plačevanje čezurnega dela po eno krono na uro kartistom, ali pa zaključek službenih ur ob 6. uri zvečer.

11. točka: Odpravo ženske službe. Dokler le-ta ni odpravljena, naj se za žene izplačuje najmanj 45 kron na mesec.

Uprava odklanja.

12. točka: Slugam, ki niso deležni zenačenja ostrin in so bili nastavljeni s plačo 600 ali 660 kron, naj se rok za prihodnje napredovanje skrajša za pol leta.

Uprava odklanja.

13. točka: Skrajšanje napredovalnih rokov za tiste sluge, ki so nastavljeni že nad 15 let, ali pa se jih je nastavilo šele v poznejši starosti, na ta način, da se jim omogoči dosego končne plače.

Uprava odklanja.

14. točka: Vse železniške strežaje in ogibne prestavljače, ki se jih vporablja za pisarniško službo, naj se uvrsti v kategorijo pisarniških slug.

Uprava odklanja.

15. točka: Pripustitev prožnih vravnalcov, da ob doseženi plačilni stopnji 1200 kron in enoletnem izvežbanju napravijo izpit za prožne mojstre.

Odločitev uprave se glasi: Z ozirom na to, da se za prožno mojstrski izpit zahteva višje šolsko znanje, se tej prošnji na noben način ne more ugoditi.

Po kratki debati je veščak Egger izpremenil svoj predlog v toliko, da se prožne vravnalce ob doseženi plači 1200 kron imenuje poduradnikom.

16. točka: Podelitev brzovlakovne premije v znesku letnih 40 kron železniškimi strežajem kakor pri c. kr. državnih železnicah.

Uprava zavzema odklonljivo stališče, ter se sklicuje na to, da je ta premija na državnih železnicah obstajala že pred uvedbo izboljšanih glasom okrožnice 385 A 1907 in da raditega ni dolžna to storiti.

17. točka: Binkoštna remuneracija naj se podeljuje tudi na stranskih progah.

Uprava odklanja.

18. točka: Uvedba kategorije ogibnih kontrolorjev.

Uprava naznanja, da se ne uvede ogibnih kontrolorjev, pač pa se uvede kontrolne čuvaje s 1. julijem t. l. na posameznih postajah.

19. točka: Skladišni sluge, ki nadomeščajo skladišnega mojstra oziroma nadzornika, naj dobe v poštev prihajajočo premikalno premijo.

Inšpektor Bračič izpremeni predlog v obliko, da skladišni sluge, ki nadomeščajo skladišnega nadzornika ali mojstra, dobe enak uslužbenski delež, kakor isti in nadalje ob nočni službi tudi nočno doklado.

20. točka: Ustanovitev kategorije nakladalnih nadzornikov, v katero je uvrstiti skladišne sluge; teh sedanji naslov naj se opusti. Ob dosegi plačilne stopnje 1200 kron pa naj bo nakladalnim nadzornikom omogočeno napredovanje v poduradniško kategorijo.

Tajnik personalne komisije dr. Grabscheid, povdarja k temu, da se mora južna železnica pri tem ravnati po državni.

21. točka: Uvrstitev postajnih nadzornikov, nadpremičarjev, bločno signalnih slug in lampistov-kleparjev s plačo 1200 kron med poduradnike.

22. točka: Vratarje, ki so pripadali kategoriji vlakospremljevalcev ter napravili izpit za vlakovodjo, naj se imenuje poduradnikom kakor sprevodnike - vlakovodje.

Uprava zavzema v tej točki odklonjevalno stališče.

23. točka: Ogibne prestavljače, premikače in železniške strežaje, ki se jih v drugih kategorijah trajno vporablja, naj se uvrsti v dotične kategorije.

24. točka: Ogibne prestavljače, ki so v uporabi v prestavljalniščinah, naj se imenuje kočno signalnim slugam.

25. točka: Pripustitev prestopa v druge vporabne kategorije.

Zastopniki uprave izjavljajo, da temu od slučaja do slučaja po potrebi in okolnostih ni nič na poti.

26. točka: Izprememba naslova ogibnih prestavljačev in železniških strežajev v ogibne, bločne, oziroma signalne in prožne nadzornike.

Odločitev uprave se glasi odklonilno, ker taki naslovi tudi pri državnih železnicah ne obstoje in se je itak šele izvršilo izpremembo naslovov (ogibni prestavljači in železniški strežaji).

27. točka: Zboljšanje norm glede na dopuste glasom že vloženi predlogov.

Uprava odklanja.

Član p. k. Lucaner obnavlja svoj že prejšnje leto vloženi eventualni predlog, po katerem bi se s 15 leti naj podelilo že dvanajst dni dopusta.

Član p. k. Herzig protestira proti postopanju, s katerim se hoče osobje prisiliti, da ves svoj normiran dopust vzame naenkrat, ali kvečjemu v dveh obrokih. Zahteva preklic oziroma odtegnitev tega odloka, ki ga je — kakor se sliši — izdalo itak le prometno ravnateljstvo in še to le raditega, ker se uradništvo premalo ravna po obstoječih normah. Ne gre pa, da se raditega, ker uradniki izkoriščajo, slugam zagreni še to malo dopusta, kar ga imajo.

Višji inšpektor Pölleritzer utemeljuje to postopanje radi prihranitve nadomestovalnih stroškov.

28. točka: Ureditev časa službe in počitka glasom že vloženi predlogov.

Uprava odklanja.

Veščak Pöllermann utemeljuje to zahtevo za lampiste.

Član p. k. Wagner urgira ureditev službe za ogibne prestavljače v Vordernbergu.

Nadalje opozarjata člana p. k. Wagner in Herzig na nedostatke na postaji Semmering. Tam se v prestavljalniščinah pusti v svrhu izurjenja skladišnega delavca samega, dotični ogibni prestavljač pa, ki nosi odgovornost, mora medtem namesto delavca opravljati dela v skladišču. Zahtevata takojšnjo odpomoč.

Nadalje zahteva član p. k. Münster ureditev službenega časa na postajah Ljubno in Lipnica za premikače.

Člana p. k. Herzig in Wagner zahtevata končno izvedbo skrajšanja službenega časa na dunajski lokalni progah.

29. točka: Poldrugokratno vračunanje službene dobe v pokojnino ali pa vsaj dosego polne pokojnine po 30 letih službe.

Odklonilni odlok uprave se opira na vzgled c. kr. državnih železnic.

30. in 31. točka: Boljša kakovost službenih oblek in skrajšanje nočne dobe glasom vloženi predlogov. Prevlečene kožuhe vsem čuvajem in zatvorniškimi čuvajkam.

Uprava naznanja, da se bo v kratkem celo vrsto vprašan glede na službene obleke predložilo gospodu generalnemu ravnatelju v odločitev. Na več postajah se je že ogibnim prestavljačem podelilo prevlečene kožuhe namesto golih. Kjer prosijo ogibni prestavljači zanje, jih bodo tudi dobili.

32. točka: Vsem ogibnim prestavljačem, ki imajo 16/16- ali pa 18/18-urni turnus, naj se enkrat v mesecu podeli prosto turo.

Uprava odklanja.

33. točka: Vsem ženam naj se podeli mesečno še en drugi prosti dan.

34. točka: Podelitev vsem mestom po 60 pragov in razsekanje na vseh mestih, ali pa uvedbo premoga kakor na državnih železnicah.

(Konec prihodnjic.)

Domače vesti.

Nekoliko statistike o nezgodah.

V »Amtliche Nachrichten« (uradna naznanila) ministrstva za notranje zadeve je izšel statistični izkaz obratnih nezgod v letu 1911. Iz tega je razvidno, da je število nezgod naraslo napram letu 1910. Vsega skupaj je bilo v poročilnem letu 134.651 obratnih nezgod napram 128.094 leta 1910. Izmed teh je imelo v posledici: smrt v 1246 slučajih (1189 leta 1910), trajno, popolno ali nepopolno nesposobnost za delo 34.696. Ostalih 98.709 nezgod ni utemeljilo nikake odškodnine, ker so bili dotični ozdravljeni pred potekom štirih tednov. Izmed 1246 smrtno ponesrečenih je bilo 1217 (1144 l. 1910) moških in 29 (45 l. 1910) žensk.

Na vsakih 100 smrtnih nezgod je prišlo leta 1911. 59 vdov, 117 otrok izpod 15 let in 5 upravičenih ascendentov (starišev itd.).

Največje število nezgod je zaznamovali v železniškem obratu. Razmerje o železniških nezgodah nam kaže sledeči pregled:

	1909	1900	1911
Število zavarovanih zaposlenecv	294.452	293.530	301.436
Na 10.000 zaposlenecv pride:			
Naznanil nezgode	1094·8	1061·0	1131·4
Nezgode, ki so imele v posledici nezmožnost za delo	194·2	184·4	182·7
Nezgode, ki so imele v posledici smrt	11·3	9·5	9·0

Pri železnicah je v poročilnem letu znašala povprečna renta trajno in popolnoma nesposobnih za delo K 1260·97, trajno in deloma nesposobnih za delo pa K 515·69. Temu je deloma povod poroštvno obvezni zakon z dne 5. marca 1869, ki je deloma še v veljavi. Drugi delavci, ki so zavarovani pri pokrajinskih nezgodnih zavarovalnicah, dobivajo najvišjo rento 60 odstotkov letnega delovnega zaslužka. Vrhutega so pri drugih zavarovalnicah nizke rente v pretežni večini. Tako na primer dobi od 100 ranjenih 76 samo 10 odstotkov svojega letnega zaslužka kot rento, pri železničarjih pa samo 42 odstotkov. Pri železničarjih so sicer povprečne rente visoke, a je visok tudi odstotek nevarnosti. Zgornji pregled nam dovolj

jasno kaže, da število nezgod mnogo hitreje narasča nego število zaposlenecv sploh. Ta pojav ima več vzrokov. Eden največjih pa je pretirano varčevanje železniških uprav, ki zahteva mnogo žrtev.

Raznoterosti.

Avtomobili v Ameriki. Franc Oppenheimer je napravil študijsko potovanje po Ameriki in poroča sedaj v »Vossische Zeitung«, kako silno da so razširjeni avtomobili v Ameriki. Prvi vtisk, tako piše, ki sem ga dobil od ameriškega narodnega gospodarstva, je bil ta, da je splošno blagostanje izredno široko in globoko in ki se javlja v naravnost neverjetno razvevli industriji avtomobilov. V Novem Jorku opazimo neskončno vrsto trgovin, drugo poleg druge, neprimerno več kakor v Berlinu, Parizu in Londonu, z avtomobili najraznovrstnejše izdelave in cene, ki jih razstavlja neštevilno trdk. Kjer je taka velikanska ponudba, tam mora biti tudi temu odgovarjajoče povpraševanje po tem izdelku in to kaže brezdvomno da uporaba avtomobilov sega v večje kroge srednjih stanov kakor pri nas. Ta vtisk je postal še močnejši, ko sem se vozil v Chicagi po milje daleč mimo samih avtomobilskih trgovin. Tukaj imajo tudi boljši delavci avtomobile, čeprav seveda ne luksurioznih. K razširitvi avtomobilov pripomorejo mnogo tudi policijske odredbe, ki niso tako ozkosrčne kakor pri nas. Vsakdo dobi pravico, da vozi z avtomobilom, kdor priseže, da je prevozil sam ali pa da je prevozila sto angleških milj. In tako vidimo na stotine žen, ki povsem hladnokrvno vozijo z avtomobili skozi največjo gnječo. Tako je napravil tudi tukaj avtomobil enako pot kakor nekdanje kolo od luksuriozne naprave k splošni uporabi širokih ljudskih mas. Velika produkcija pocenjuje izdelke, to se kaže prav jasno v avtomobilski ameriški industriji. Slavnoznana tvrdka Ford, k prodaja avtomobile po 550 dolarjev, ni izdelala v 24 delavnikih meseca februarja 1914 nič manj kakor 28.400 avtomobilov, torej skoraj 1200 voz na dan, in upa, da izdela v letošnjem letu najmanj 350.000 avtomobilov. Letos je prišel na trg nov avtomobil za ceno 395 dolarjev. Elegantni seveda niso ti avtomobili, ampak nizka cena omogočuje nabavo srednjim stanovom in delavstvu in čim bolj se razširi uporaba avtomobilov med tem mnogoštevilnim slojem, tem cenejši postanejo. Če upoštevamo, da so veljali prvi ameriški bicikli 125 dolarjev, med tem ko se dobijo sedaj dobra kolesa po 10 dolarjev, tedaj zremo razvoju avtomobilnih cen veseli nasproti.

Slike železničarskega doma.

Uprava organizacije namerava napraviti slike železničarskega doma v velikosti 55 × 45 cm. Fotografije so zelo lepe in so kras vsakega društvenega lokala. Spupine, ki želijo lepo sliko kot trajen spomin, naj se čimprej nanjo naroče. Če bi dospelo večje število naročil, bi prišel izvod na 7 kron s poštnino in zavojem vred. Znesek se mora vnaprej poslati centrali.

Nakup knjig.

Ob tej priliki naznanjamo, da je centrala kupila veliko število izvodov knjige Adolfa Brauna: »Die Gewerkschaft, ihre Entwicklung und Kämpfe« ter oddaje izvod po K 4·40 poštnine prosto. Knjiga naj bi ne manjkala v nobeni knjižnici. Znesek naj se pošlje naprej na upravništvo »Eisenbahnerja, Dunaj V./1., Bräuhausgasse 84.

Umetnost in književnost. Zadnja številka našega znanstvenega glasila je posvečena spominu sodruga Dermote. To številko je uredil sodrug dr. Lončar. Iz njegovega peresa je tudi prvi članek v tej številki. Po prečitaniu tega članka šele vsak spozna, kako velika izguba je zadela našo stranko s smrtjo drja. Dermote. Za to številko so napisali tudi članke: Abditus, dr. Ivan Žmave iz Prage, K. Schweiger, dr. Josip Ferfolja, Anton Kristan, dr. Vladimir Jelovšek iz Zagreba, profesor Jan Magiera iz Krakova in slavni češki pesnik Machar. Machar pravi o Dermoti: »Bil je eden izmed onih, ki jim je določeno po usodi, da korakajo na čelu.

Ne z zastavo, marveč z bakljo. In takih je malo... Ta številka »Naših Zapiskov« prinaša tudi sliko drja. Dermote. — Ponovno opozarjamo vse sodruge, da se naroče na »Naše Zapiske«. Uprava je v Gorici.

VSEBINA ŠT. 14. Z DNE 15. JULIJA 1914.

Članki: Kaj je agitacija. Gbzor. Občni zbor naše organizacije. Deveti strankin zbor. Klerikalizem in socializem. Atentat v Sarajevu.

Listek. V tovarni in doma.

Dopisi: Gospod Žvižgaj, napnite ušesa! Denunciant na delu. Trst, prosta luka. Iz kurilniške ekspoziture na Jesenicah.

Domače vesti: § 14. Vsi hujskači. Vse je naprodaj — tudi obstrukcija! Dva narodna junaka pred sodiščem.

Raznoterosti: Politika atentatov v Avstriji.

Iz organizacije: Funkcionarjem in zaupnikom krajevnih skupin! V zadevi koledarjev. V zadevi novih sprejemov. Frankiranje pisem. Slike železničarskega doma. Nakup knjig. Posmrtno odpravninski sklad.

Peročila o shodih: Nabrežina. Celjski premikači.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Pragersko in Divača. Dopise priobčimo v prihodnji številki, ker nam sedaj ni bilo mogoče.

Dalmacija. Istotako.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Kopač.
Tiska Učiteljska tiskarna* v Ljubljani.

Zadružništvo.

Delavske zadruge za Trst, Istro in Furlanijo v Trstu

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

X. zadružno leto od 1. julija 1913 do 30. junija 1914.

Mesečni račun.

Razpečano blago.

Zadružna doba 1913/14	1912—1913 stopnjevanje.		
Julij	K 261.590-35	117.755-85	143.834-50
Avgust	„ 280.064-71	122.047-42	158.017-29
September	„ 295.665-65	142.382-06	153.283-59
Oktober	„ 351.259-35	201.921-76	149.337-59
November	„ 345-033-23	210.598-68	134.434-55
December	„ 410.881-75	213.325-53	197.556-22
Januar	„ 384.812-27	201.433-93	183.378-34
Februar	„ 338.308-02	200.029-36	138.278-66
Marc	„ 393.516-60	263.489-12	130.027-48
April	„ 406.034-85	247.248-25	158.786-60
Mij	„ 402.977-78	265.437-85	137.539-93
Junij	„ 393.447-13	250.563-45	142.883-68
	4.263.591-69	2.436.233-26	1.827.358-43

Člansko gibanje.

Vpisanih udov do 30. junija 1914	10786
„ „ „ 30. junija 1913	8055
Narastek v 12. mesecih	2731

Hranilni oddelek.

Stanje vlog do 30. junija 1914	K 559.641-72
„ „ „ 30. junija 1913	310.966-58
Narastek v 12. mesecih	K 248.675-14

Od 1. julija 1913 do 30. junija 1914	1914
razdelilo se je v slučajih bolezni ter vdovam in sirotam	K 17.130-30
Od 1. julija 1913 do 30. junija 1914	1914
se je izdalo dividend	K 40.593-48

Izkupiček skladišča oblek

(obsežen že v razgledu blaga od 1. julija 1913 do 30. junija 1914).

Oddelek konfekcija	K 182.265-71
„ manufaktura	„ 138.126-39
„ obuvala	„ 95.931-87
„ pokrivala	„ 41.387-94
Skupno	K 457.761-91

Trst, dne 30. junija 1914.

Kavarna „Unione“

TRST

Ulica Caserma in ulica Torre Bianca.

Napitnina je odpravljena.

Velika zbirka političnih in leposlovnih revij in časnikov v vseh jezikih.

40 letni uspeh, ki ga potrjuje na tisoče priznanj.

Želodčna tinktura

lekarnarja Piccolija v Ljubljani

krepi želodec, pospešuje prebavo in je odvajalna. 1 stekleničica velja 20 vin.

Naročila sprejema lekarna **G. Piccoli, Ljubljana**

Adalbert Kassig

Ljubljana, Židovska ulica.

Zavod za uniformo, krznar in izdelovatelj čepic priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih uniformskih predmetov za železničarje, kakor: čepice, gumbe, rosete, žnore, piščalke i. t. d. Čepice zimске in letne za strojevodje, kurjače itd. v raznih oblikah po najnižji ceni. — Postrežba točna.

Naročajte in podpirajte delavsko časopisje!

Najboljši nakup vsakovrstnega modernega in trpežnega obuvala je v zalogi lastne tovarne

Peter Kozina & Ko.

Ljubljana na Bregu št. 20
(Cojzova hiša).

Varstvena znamka.

Cene za moške	K 14—, 17—, 20—.
„ „ ženske	„ 12—, 15—, 18—.
„ „ dečke 36/39	K 10—, 12—.
„ „ otroke št. 22 25 26-23 29 31 32 35	K 5—, 6—, 7—, 8—.

Garantirana kakovost
Cenejše vrste od K 1-50 naprej.

Koder prebivajo Slovenci povsod je razširjen

„Slov. Ilustr. Tednik“

Vsakdo ga rad čita.

Naročite si ga in pridobivajte mu novih naročnikov.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Priporoča se slavnemu občinstvu za

portalna, stavbena, pohištvena mizarska dela.

Prevzema kompletne oprave za

hotele, kavarne, vile, gostilne, privatna stanovanja.

Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincah in se jamči za solidno delo. Proračune se določijo na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

Deležni kapital K 80.000.

Rezervni skladi K 15.000.

Splošno kreditno društvo

registrovana zadruga z omejeno zavezo

v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 3.

Eskomptuje: menice, devize, fakture. — Oskrbuje inkasso za svoje člane. — Daje pred-ujme na vrednostne papirje in blago v javnih skladiščih. — Osební kredit.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice. Vloženi denar obrestuje po **5%** od dne vloge do dne dviga. — Rentni davek plača iz svojega.

Obratuje le s svojimi člani. Član postane, kdor vzame en opravični delež v znesku K 20. Glavni deleži po K 200. Zaveza enkratna, omejena. Članov 700.

Živahna zveza z Ameriko; v vseh krajih Združenih držav ima svoje zastopnike — zato oskrbi lahko vse potrebne informacije iz teh krajev.

Za varčevanje ima

lične domače hranilnike.